

בית-עלמין יהודי מימי בית שני ביריחו

רחל חכלילי

רוב הקברים נשתמרו כפי שנעזבו בזמנם, וברבים מהם אבן-הגולל עדיין היתה במקומה. חלק מן הקברים נהרס בהתמוטטות. כשלושים קברים על גבעה אחת נשרדו בתקופות שונות, אך שרדו בהם שברי גלוסקמות.

בימי בית שני היתה יריחו העיר השנייה במעלה ביהודו אחרי ירושלים, ובה מושב המינהל של איזור שהיה ידוע בגידוליו המשובחים, כגון תמרים וצמחי-בושם. מלכת בית-חשמונאי ובית-הורדוס הקימו בסביבה את ארמנות-החורף שלהם. בשנת 68 לסה"נ נכבשה העיר בידי אספסיאנוס ונהרסה. בית-העלמין של יריחו משקף את המציאות ההיסטורית, והוא מכיל שרידים למן המאה הא' לפני סה"נ ועד שלהי המאה הא' לסה"נ.

א. תיאור הקברים

כל הקברים חצובים בסלע-הקרטון הרך, ולמרביתם תכנית אחידה. כל קבר כולל חדר-קבורה מרובע. בכל צד — פרט לצד הפתח — 1—3 כוכים מקומרים, אשר אורכם כ-2 מ'. ברוב הקברים נחצב בור במרכז החדר כדי לאפשר עמידה זקופה, שכן התקרה היתה נמוכה. בקברים בעלי

בחפירות-הצלה בגבעות שממערב ליריחו נמצא בית-עלמין גדול, ששימש את תושבי יריחו בימי בית שני. ריכוזי הקברים בבית-עלמין זה משתרעים על שטח של 10 קמ"ר, בקירוב. עד כה נתגלו כ-120 קברים, שמהם נחשפו כ-40 בשלימותם או בחלקם.

* החפירות נערכו מטעם קצין-המטה לארכיאולוגיה ביהודה ובשומרון, בראשותה של כותבת טורים אלה. התכניות והשחזורים נעשו בידי דן בכר; ציור הקערה הוא מעשה ידי מרגלית אייכלברג.

יריחו; מראה חלקי של בית-העלמין; מבט למערב

